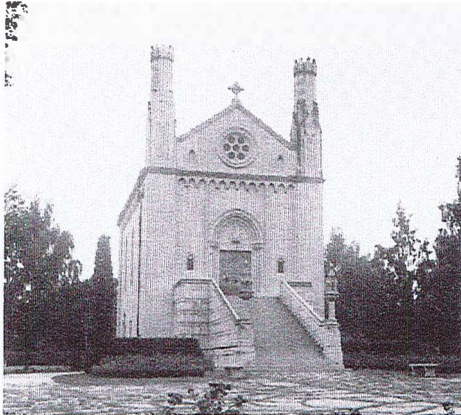

Invigningsprogram,
Örebro krematorium
8 november 1975

Historik

I Sverige dröjde det länge innan krematorier började byggas, trots att det fanns eldbegängelseföreningar som arbetade hårt för detta. Först 1887 stod Stockholms krematorium på Norra kyrkogården klart, och efter ytterligare några år fick Göteborg sitt. Örebro, som uppförde det tredje krematoriet i landet, fick vänta ända till 1921.

Örebro krematorium kom till genom en donation av grosshandlare L.E. Andersson, som engagerade sig mycket för eldbegängelse. Denna byggnad är nu nersliten och ersätts med en modern anläggning som uppförts några hundra meter norr om den gamla.

Nya krematoriet är en skapelse av arkitekt SAR Claes Laurent från Stockholm och han ger här följande beskrivning:

Allmänt

Anläggningen är placerad på Norra kyrkogården på den befintliga kullen vid Sandtorp och Backa, vilken har ett vackert trädbestånd av framförallt björkar och ligger i en naturlig anslutning till omgivande markytor.

Parkering

Mellan infarterna och parallellt med Kyrkogårdsvägen finns en parkeringsplats för 76 bilar.

Från parkeringens båda yttre infarter leder en väg upp till en plan framför respektive kapell. Infarten till anläggningens ekonomigård går via parkeringsplatsen.

Kapellen

Krematoriet har ett större kapell, det södra, Mäster Olofs kapell, rymmande 80 besökande med möjlighet till 40 extra platser. Vidare ett mindre kapell, det norra, Befrielsens kapell, för 40 besökande, med möjlighet till ett mindre antal extra platser. Kapellen har helt åtskilda uppfarter och ligger skilda från varandra med en mellanliggande 19 meter bred ceremonigård.

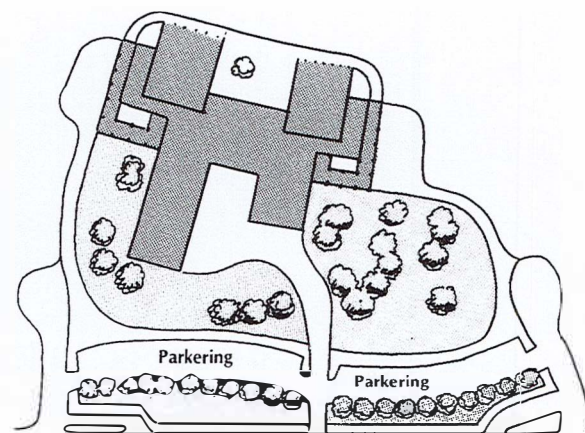
Båda kapellen är uppbyggda efter samma idé, men skiljer sig beträffande storlek, invändigt materialval och färgsättning. De ger båda en befriande och berikande ljus-, rymd- och fridskänsla, som skapas av utsikten mot väster över slätten med Kilsbergen som fascinerande horisontlinje.

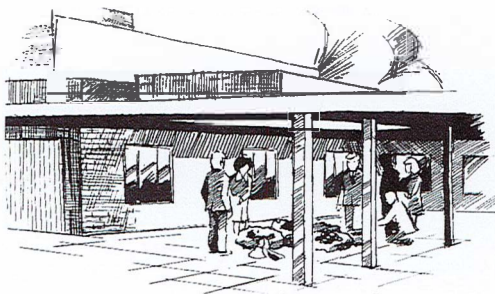
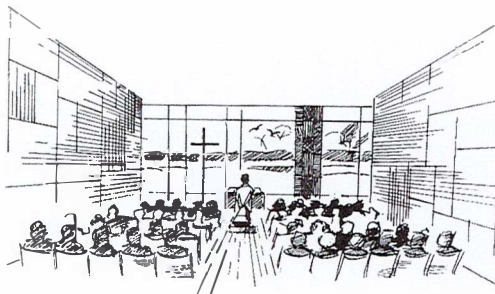
Kapellen låter denna stämning bilda bakgrund vid ceremonierna genom att fondväggen mot väster är helt uppglasad med möjlighet till en svag avskärmning med tunna textilier vid rådande olämpliga väderleksförhållanden.

I kapellens bakre partier är ett enkelt, förhöjt plan utfört för orgel, musiker, solister och kör.

Kapellens främre parti har en i interiören skönjbar hög takresning på c:a 14,5 meter medan övriga partiet har ett plant, invändigt tak på c:a 8 meter över golv.

Nya krematoriet

Entréhallar, kapprum o.dyl.

Mellan kapellen och de utvändiga entréplanerna finns entré- och utgångshallar med mellanliggande kapprum och toaletter. I länken mellan kapellen, med utsikt mot en ceremonigård och Kilsbergen, är placerat ett urnutlämningsrum och ett litet kapellrum, Stillhetens kapell, med plats för 8 besökande.

Ekonomilokaler

Mellan de båda kapellen och mot Kyrkogårdsvägen ligger erforderliga ekonomilokaler kring ett mot öster öppet gårdsrum liggande i plan med anläggningens suterrängvåning.

Mellan ekonomilokalernas båda våningsplan finnes en vertikal förbindelse med en trappa samt en hiss.

I övre planet inrymmes expedition och personalrum, två rum för officianter, rum för organister, entreprenörer samt bärarlag, cafeteria för personalen samt en stor kranshall.

I undre planet, i nivå med ekonomigården inrymmes incineratorrum med biutrymmen, samt rum för kistmottagning och smyckning.

Portiker, kransgårdar

Vid sidan om och utanför respektive kapells entréhall finns regnskyddande portiker av lätta träkonstruktioner och kransgårdar. På kransgårdarna arrangeras lämpliga utrymmen för utläggandet av blommor och kransar.

Konstnärlig utsmyckning

I Mäster Olofs kapell och Befrielsens kapell sträcker sig två abstrakta landskap i sgraffito-teknik från golv till tak, 8 meter höga, som örebrokonstnären Göran Danielsson utfört. Konstverken är hållna i blått, grönt och vitt i olika valörer. De nedre partierna är mörka men färgerna ljusnar ju längre upp blicken söker sig och associerar till hopp och ljus.

På ceremonigården har placerats en av konstnären Ragnar Lindén, Lindesberg, utförd bronsskulptur – en fågel lämnar sin bur. Konstnären har kallat sitt verk "Befrielsen", som även har fått ge namn åt ett av kapellen.

I entréhallarna möter ögat textila konstverk av textilkonstnärinnan Birgitta Hagnell-Lindén, Eskilstuna och Örebro läns hemslojd. Det är två vävnader i HV-teknik, benämnda "Trädet" och "Tillsammans".

Klockstapeln

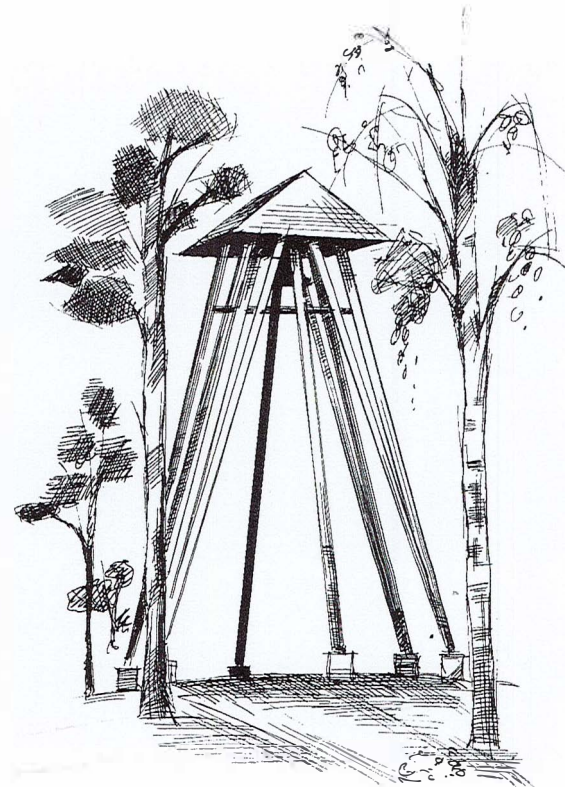
Den befintliga klockstapeln har flyttats till en vacker kulle närmare nya krematoriet, för att bättre smälta in i och berika den yttre miljön.

Beställare m.m.

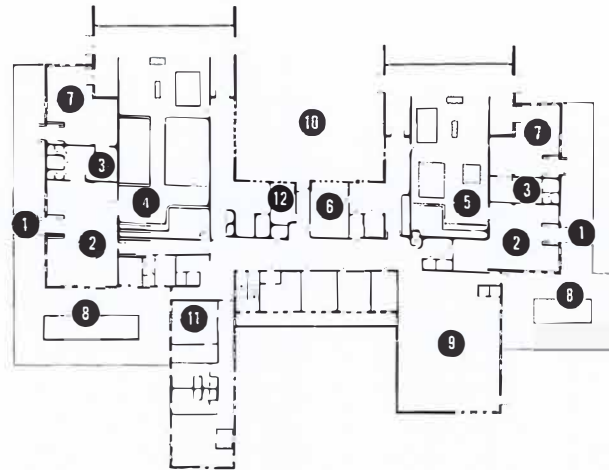
Beställare: Örebro kyrkogårdsnämnd.

Byggnadskommitté: Ordf. Tore Ljunggren, Samfälliga kyrkorådets ordf. Stig Barnner, Kyrkofullmäktiges ordf. Bengt Carlsson, Kyrkogårdsnämndens ordf. Sven Gustafsson, Kyrkogårdssyssloman Gunnar H. Andersson. Kommitténs sekreterare: Stefan Ferling.

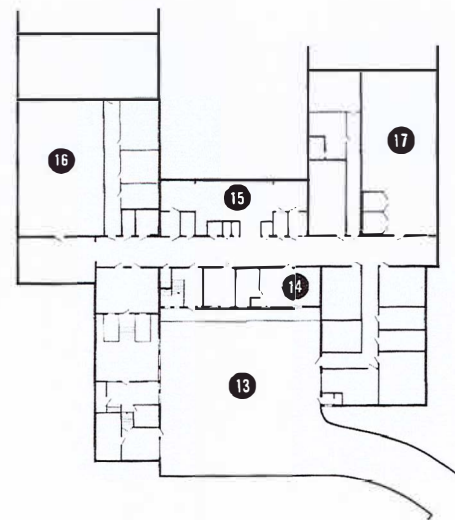
Projektledare: Stadsbyggmästare Sven Thorsén, Örebro kommuns byggnadskontor, med biträde av ingenjör Artur Eriksson.

Planritning över
krematoriet i
markplanet

källarplanet

1. ENTRÉ
2. ENTRÉHALLAR
3. KAPPRUM
4. MÄSTER OLOFS KAPELL
5. BEFRIELSENS KAPELL
6. STILLHETENS KAPELL
7. UTGÅNGSHALLAR
8. KRANSGÅRD
9. KRANSHALL
10. CEREMONIGÅRD
11. EXPEDITION
12. URNUTLÄMNING
13. EKONOMIGÅRD
14. KISTMOTTAGNING
15. SMYCKNINGSRUM
16. UPPSTÄLLNINGSRUM
17. KYLRUM

Konsulter:

El-
konstruktör

Trädgårds-
arkitekt

Konsult för
incinerator m m

Ljudkonsult

Konstnärlig
utsmyckning

Inrednings-
arkitekt

Musikkonsult

Entreprenörer:

Byggare

VVS-
entreprenör

Ventilation

El-
entreprenör

Incinerator

Trädgårds- och
markarbeten

Örebro Läns Elektriska Förening, Örebro

Torbjörn Ärfström, Örebro kommuns parkkontor

Svenska Eldbegängelseföreningens Tekniska
avdelning, Stockholm

Ove Brandt, konsult i akustik, Stockholm

Lennart Kindgren, Örebro

Anna-Stina Gröndahl, Stockholm

Bengt Ekhem, Örebro

Anders Diös AB, Uppsala

Sven Lindell Rör AB, Örebro

AR-Ventilation AB, Örebro

Ivarssons Elektriska AB, Örebro

AB Tabougnar, Stockholm

Bengt Ericsson Trädgårdsanläggningar AB, Örebro

Konsulter och entreprenörer för krematoriet

Program

1. Adagio ur stråkkvartett d-moll opus 1,
tonsättare J. Wikmansson
Gunnar Possnert o. Åsa Rudner violin
Hans Barksjö viola, Ingela Jonsson violoncell
2. Bönens ros, tonsättare O. Lindberg
Olaus Petri kyrkokör. Dirigent: Bengt Ekhem
3. Svenska psalmboken 424:6–9
4. Invigningstal och bibelord. Biskop Åke Kastlund
5. Arioso, tonsättare G.F. Händel
Rolf Lundgren sång, Bengt Ekhem orgel
6. Bön
7. Svenska psalmboken 572:1–4
8. Allt, Herre, lyder dina bud, tonsättare R.V. Williams
Olaus Petri kyrkokör
9. Allegro ur stråkkvartett d-moll opus 1,
tonsättare J. Wikmansson
Gunnar Possnert o. Åsa Rudner violin
Hans Barksjö viola, Ingela Jonsson violoncell